

הוא נראה כדילומט שהוזמן ממישרד לליהוק בהוליווד

שאחרת יישכח העניין הפלסטיני בכלל, ולא יהיה סיכוי להזיז את ממשלת ישראל לקראת הסדר שלום כלשהו. מה קיבלנו תמורת כל אלה? — שואלים הפלסטינים. ורבים מהם משיבים: את הטיולים של מיסטר מרפי, המסרב גם עכשיו להיפגש עימנו.

המלך חוסיין מאיץ גם באמריקאים וגם באש"ף להגמיש את עמדותיהם. לאמריקאים הוא אומר: איני מסוגל לחתום על שלום בלי אש"ף. זה שווט לא יתכן. כדי שיהיה ערך לשלום, צריך ערפאת לחתום עליו. כדי שערפאת יוכל להגיע לכך, יש לחזק את מעמדו. צריכים לאפשר לו להגיע להישגים פוליטיים, אשר יוכיחו לאירגונו ולעמו שהדרך המתונה, הפרגמטית, אכן מניבה פירות. אם ערפאת לא יוכל להראות, אחרי כל מה שעשה, שדרכו משיגה תוצאות לטובת העם הפלסטיני, הוא יפול במוקדם או במאוחר. במקומו יבואו פלסטינים קיצוניים לאי-שקט יתר, אנשי הסירוב, סוכני סוריה.

גרוע יותר: בקרב הפלסטינים, ובקרב העולם הערבי כולו, ינצחו במוקדם או במאוחר הקנאים המוסלמים, דמויי-חומייני, שמטרתם הבלתי-משתנה היא להשמיד את ישראל, לזרוק את היהודים לים, יחד עם האמריקאים. לכן יש למהר ולהסדר עם ערפאת. כל עוד יש זמן.

איד להסדר? גם המלך חוסיין מציע שלבים. אולם שלבים שונים לגמרי:

קודם כל ייפגש מרפי, בלי חוכמות, עם המישלחת הירדנית-פלסטינית, ובה הנציגים שערפאת הציע. הפגישה תתקיים על בסיס הצהרה ירדנית-פלסטינית על הסכמה לנהל משאומתן עם ישראל במסגרת ועידה בינלאומית.

אחרי-כך תבוס ועידת-שלום בינלאומית, בראשות חמש ה-חברות הקבועות של מועצת-הביטחון (ארצות-הברית, ברית-

ברור כי שום פלסטיני לא יבוא לשיחה כזאת אלא אם נשלח לכך עליירי הנהגת אש"ף.

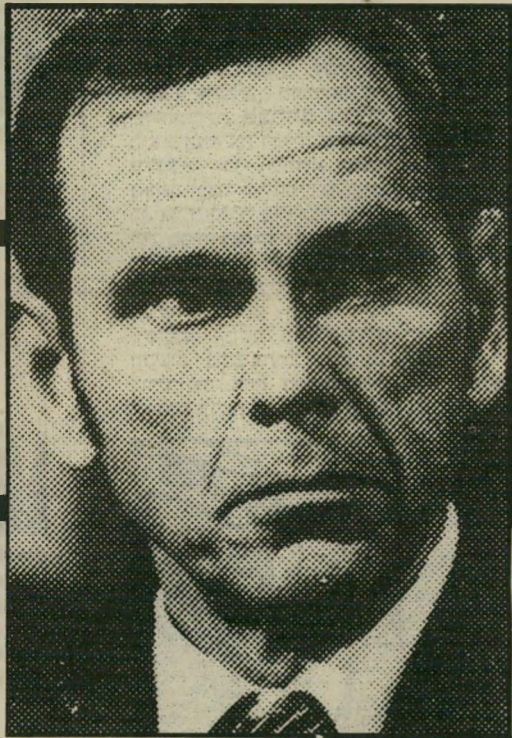
המלך חוסיין הגיש על דעת ערפאת רשימה של שיבעה מועמדים פלסטיניים למישלחת כזאת, ומתוכם הסכימה ארצות-הברית לארבעה.

הארבעה כוללים שניים שגם ישראל הסכימה להם — חנא סניורה מרמאללה ופאזי אברחמה מעזה, שניהם נאמני אש"ף שאינם חברים באש"ף. האיש השלישי שהאמריקאים הסכימו לו הוא נכיל שעת, ממקורביו של יאסר ערפאת ושליחו בקאהיר, שהאמריקאים מוכנים להאמין שאינו חבר מוצהר של אש"ף. (איני יודע מי האיש הרביעי שהאמריקאים הסכימו לו, אך אין זה ח'אלד אל-חסן, אחד מראשי אש"ף וממייסדי פת"ח, שהוצע גם הוא כרשימה).

אחרי "שיחה" עם מישלחת ירדנית-פלסטינית זו, ידרשו האמריקאים מאש"ף להצהיר רשמית על קבלתו את ההחלטות מס' 242 ו-338 של מועצת-הביטחון, על הכרתו בזכות-הקיום של מדינת-ישראל ועל הפסקת המאבק המזוין מצידו.

בעיקבות הצהרה בזאת ייסתח משאומתן בין ישראל ובין מישלחת ירדנית-פלסטינית — אך לא באותו ההרכב שהאמריקאים הסכימו לו, אלא בהרכב חדש, ש י ש ר א ל תסכים לו.

בעניי הפלסטיניים, אלה הם תנאי-כניעה. הם נדרשים להצהיר על נכונותם לנהל משאומתן ישיר עם

ממשלת ישראל, מבלי שישראל תביע כל נכונות לנהל משאומתן ישיר עם הנהגתם הלאומית, שהיא אש"ף.

אחרי ויתור משמעותי זה, הם מוזמנים בסך הכל "לשוחח" עם פקיד אמריקאי בכיר, שאינו שר ואינו סגן-שר — וגם זאת רק כתנאי שהאמריקאים עצמם יכחור בנציגים הפלסטיניים, מתוך הרשימה שהוגשה עליירי אש"ף.

אחרי-כך נדרשים הפלסטינים לשים על השולחן את שלושת הקלפים היחידים שיש בידיהם — ההכרה בזכות-הקיום של ישראל, ההכרה בהחלטה 242 והיכולת לבצע פיגועים. כל זאת מבלי לקבל שום תמורה פוליטית שהיא — לא הכרה באש"ף, לא הכרה בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני, לא הסכמה למדינה פלסטינית.

כל זה לשם מה? כדי שממשלת-ישראל תיאות לנהל משאומתן (על מה?) עם נציגים פלסטיניים אשר היא — ממשלת-ישראל עצמה! — תבחר בהם. משמע: עסקנים מן השטחים הכבושים בלבד.

הפלסטינים טוענים שהם כבר עשו ויתורים גדולים כדי להשתלב בתהליך-השלום. ערפאת חתם על הסכם עם המלך חוסיין, למרות המישקע העמוק של ספטמבר השחור של 1970. בהסכם זה מדובר על קונפדרציה בין ירדן ופלסטין, דבר העשוי להתפרש כהסתפקות בפחות ממדינה פלסטינית לאומית עצמאית.

לאחר מכן כינס ערפאת את המועצה הלאומית הפלסטינית — הפרלמנט הפלסטיני הגולה — בעמאן, ובכך גרם לקרע סופי בין אש"ף ובין סוריה, המנהלת בו כעת מילחמת-חורמה בכל האמצעים, החל במילחמת-השמדה נגד המחנות הפלסטיניים בלבנון וכלה בנסיונות לרצוח את ערפאת עצמו.

אש"ף, בהנהגת ערפאת, הפסיק מזמן את הטרור נגד ישראל בעולם (אך לא בישראל עצמה ולא בשטחים הכבושים, גם המתונים באש"ף מאמינים שפיגועים אלה צריכים להימשך. מפני

הוא נראה כשחקן באחת מסדרות-הטלוויזיה האמריקאיות. "דילומט" שהוזמן ממישרד לליהוקסטים בהוליווד. הוא גם מתנהג כך.

וראים אותו בטלוויזיה — אומנם לא בסרט או בסדרה בריגות, אלא במהדרות החדשות. זה נראה כאילו התבלבלו הטכנאים — כפי שהם עושים לעיתים כה קרובות — ושמו במכונה את הקטע הלא-נכון.

הוא בא לנמליה-עושה. הוא יוצא מנמליה-עושה. הוא נכנס למישרד ראשי-הממשלה. הוא יוצא ממישרד ראשי-הממשלה. הוא יפה. הוא מחייך. הוא אומר כמה מילים סתמיות. תמיד-תמיד סתמיות.

אחרי-כך רואים אותו בעמאן, ובקאהיר. אותו הרבר. עולה. יורד. נכנס. יוצא. מחייך. אומר כמה מילים סתמיות. קשה להאמין שיש אנשים חשובים במרחב התוליים תיקות נואשות בשליחותו של איש זה, המאמינים באמונה שלמה שהוא יכול להציל ולהרשיע, או לגרום לבכיה לדורות.

ריצ'ארד מרפי. עוזר שר-החוץ. האיש שבא במקום רוברט מקיפארל, שהיה יפה כמוהו, פעיל כמוהו, סתמי כמוהו.

ריצ'ארד מרפי סיים זה עתה סיור נוסף במרחב. הוא ביקר בשלוש בירות. הוא דיבר עם מלך ונשיאים וראשי-ממשלות. אחרי-כך הודיע כי בסיוור הזה לא השיג עדיין תוצאות, אך הכטיח לחזור. לסיוור הבא.

הקורא הישראלי, המפונק עליירי מעשי-וועה יומיים, חטיפות, מעשי-אונס משולשים, פיגועים ומעשי-רצח, עובר ביעף על הכותרות שבהן מופיע השם מרפי, ואינו טורח לקרוא את הידיעות עצמן. הוא מנצל את הופעתו של מרפי בטלוויזיה כדי לטפל בעניינים רחופים או להביא ערימה חדשה של פיגועים. אבל מרפי הוא איש חשוב. סכיב מרפי מתנהלת עתה כל הפעילות הרפולומטית למען קידום תהליך-השלום. הוא-הוא תהליך-השלום, ואין אחר.

מרפי

בגללו — מי יודע? — יכולה אף להתפוצץ ממשלת-האחדות-הלאומית, אם תהיה טיפטיפה של מזל. אז מה הוא עושה, לכל הרוחות? כמה הוא עסק בסיבוב האחרון? מדוע זה חשוב?

העובדות ידועות: מרפי ניהל מגעים כדי להגיע למצב שבו יוכל הוא, יועץ-שר-החוץ בכבודו ובעצמו, לקיים "שיחה" (לא משאומתן, חלילה!) עם "קבוצה" (לא מישלחת, חלילה!) ירדנית-פלסטינית.

בימינו, מי שרוצה לקיים שיחה עם מישו בחלק השני של העולם, יכול להרים את שפופרת-הטלפון ולהתקשר תוך שניות. אבל בפוליטיקה זה לא כך.

בשעתו התעכב המשאומתן לסיום מילחמת וייטנאם במשך חודשים ארוכים — שבהם נהרגו המוני בני-אדם מכל הצדדים — מפני שלא היתה הסכמה על צורת השולחן. עגול? מלבני? ריבועי?

זה נשמע מצחיק, אבל זה היה רציני לגמרי. צורת-השולחן קבעה מראש את מעמדם של המשתתפים, וממילא גם את התוצאות.

למשל: האם הקומוניסטיים הדרומיים, שנקראו וייטקונג, הם צד עצמאי במשאומתן, ועל כן יהיו גם שותפים בהסדר שיושג? אם ארצות-הברית תסכים לדבר עם אש"ף, למשל, פירוש הדבר שאש"ף משתלב בתהליך המדיני, ויהיה שותף גם להסדר שיושג. מי שאינו רוצה בכך, אינו רוצה לדבר עם האירגון הפלסטיני מלכתחילה. זה ברור.

ברור גם שמי שמסכים עכשיו לדבר עם האמריקאים בלי השתתפות אש"ף, מתכוון להוציא את האירגון גם מהסדר הסופי, ואינו מתכוון להגיע להסדר שהפלסטינים יסכימו לו. משמע: זה לא יהיה משאומתן לשלום, אלא המשך המילחמה כצורה אחרת. לכן יש לטויל מרפי שני צדדים — צד מצחיק אך גם צד רציני.

הנה כי כן, זוהי העמדה האמריקאית ברגע זה: האמריקאים מוכנים לקיים "שיחה" עם "קבוצה" ירדנית-פלסטינית, כתנאי שהירדנים והפלסטינים וייעו מראש שהם מתכוונים לקיים לאחר-מכן משאומתן ישיר עם מדינת-ישראל. אחרי שתיתן הצהרה כזאת, מוכן ריצ'ארד מרפי להיפגש עם מישלחת שלא תכיל נציגים מוצהרים של אש"ף, למרות שהיה

מרפי

המועצות, סין, בריטניה, צרפת) וכל הצדדים הנוגעים-בדבר, ובכללם ישראל ואש"ף.

אחרי שוועידה זו תפרוש את חסותה על המשאומתן, יתחיל משאומתן ישיר בין ישראל ומישלחת ירדנית-פלסטינית. החלק הפלסטיני של המישלחת ייצג, כמובן, את אש"ף.

ממשלת-ישראל כולה רוחה הצעה זו מכל וכל. בכך מאוחרות שתי תת-הממשלות, המהוות ביחד את "ממשלת-האחדות-הלאומית".

תת-הממשלה של הליכוד, בהנהגת יצחק שמיר, מתנגדת לכל פעילותו של מרפי.

היא מתנגדת לרעיון של שיחה עם מישלחת ירדנית-פלסטינית ("ירדנית-אש"ףית") ולכל משאומתן בין ישראל ומישלחת כזאת. אין היא מוכנה לנהל שום משאומתן על "יהודה ושומרון ותבל-עזה", אלא רק דינים על הענקת האוטונומיה של בגין ל"ערביי ארד-ישראל".

המערך מקבל, למעשה, את התובנות שהביא עימו מרפי.

בשיחות עם מרפי טען פרס שישראל כבר עשתה ויתורים גדולים, והם: עצם הסכמה למשאומתן עם מישלחת ירדנית-פלסטינית שאין בה נציג אש"ף; הסכמה לכלול בחלק הפלסטיני של המישלחת את חנא סניורה ופאזי אברחמה, שניהם אוהדי אש"ף שהוצעו עליירי אש"ף; הקביעה שהמשאומתן אינו צריך להתנהל בהכרח על בסיס הסכמי קמפ-דייוויד; הפסקת ההתנחלויות למעשה. ישראל גם לא דחתה צורה כלשהי של חסות בינלאומית למשאומתן.

פרס גם אמר לאמריקאים שהוא משתדל מאוד שהליכוד יהיה שותף לפחות לצעד הראשון של המשאומתן — כלומר, לשיחה עם מישלחת ירדנית-פלסטינית. על סמך מישאלה זו תבע פרס מן האמריקאים לשלר את חוסיין להסכים לתנאים, אשר יאפשרו לפרס להביא את הליכוד.

אין תחילת מעשי לממשלת-האחדות-הלאומית, אמר פרס למרפי, ולכן אין זה מעשי לדבר על דברים שאין שום סיכוי שהליכוד יקבל אותם.

איני יודע אם יש למרפי חושי-חומר. אם כן, בורדא מצא אירוביה מסוימת בכך שיש דמיון מוזר בין טענות שני הצדדים. (המשך בעמוד 30)